

HÖGERNS UNGA RIKSDAGSGARDE

5. JEAN BRACONIER

Av redaktör GUNNAR UNGER

HÖGERNS bekanta affisch »Att lita på» är den självfallna bakgrund mot vilken Jean Braconier bör avbildas.

Trygghet, saklighet, vederhäftighet är hans väsens grunddrag både som människa och politiker. Hans breda, satta gestalt; det kraftiga, rödlätta ansiktet med de stora, lite tunga ögonen; den lugna, djupa stämman, som eftertänksamt uttalar meningar präglade av ett så oantastligt sunt förnuft att de någon gång kan göra intryck av truismer — allt bidrar till en helhetsbild, som i högsta grad är ägnad att inge förtroende.

Inte att undra på att han blivit sina konservativa skånska landsmäns representant först i kommunalpolitiken och sedan också i rikspolitiken. Han är mannen, som förefaller skapad att inneha förtroendeuppdrag. Det är hopplöst att söka föreställa sig honom rymma till Brasilien med kommunalkassan, ta mutor av bygglieferantörer, supera med baletten på representationskontot, konspirera mot statskicket eller ge ut orimmade diktsamlingar. Han kan tjäna som prototyp för den solide, arbetsamme, allmänintresserade svensk, som går sin utstakade bana från kommunalfullmäktige till konstitutionsutskottet.

Det behöver inte sägas att han är en god familjefar, har en söt fru, två rara pojkar och spelar schack. Han har t. o. m. spelat fotboll.

Sina första politiska lärospån gjorde Braconier i 30-talets lundsiska studentdebatter. Samtidigt som han förskaffade sig en rikt facetterad samhällsvetenskaplig utbildning genom att läsa statskunskap för Lagerroth, Thormænius, Thomson och Tingsten, nationalekonomi för Sommarin och Johan Åkerman och statistik för Sven Wicksell — det ville till att med bevarat själslugn utvärda denna intellektuella spännvidd — ventilerade han dagens frågor i de politiska studentföreningarnas diskussioner.

Det fanns rika möjligheter till iakttagelser och reflexioner. I onådens år 1933 hörde han för första gången en viss kandidat

Erlander, framstående clartéist och encykloped drabba samman i försvarsfrågan med en viss notarie Hjalmarson, ombud i Högerns Riksorganisation. Från de yngre gubbarnas legendomspunna krets uppträdde ekonomiska vismän sådana som Bertil Ohlin och Per Nyström för att disputeras om bästa sättet att fördela skattebetalarnas pengar. Och från när och fjärran anlände utrikespolitiska augurer för att skärskåda Nordens läge inför den annalkande katastrofen. Oförglömligt var framför allt det glada samkväm vid vilket Stauning tillkännagav att Danmark inte ämnade vara Nordens länkehund och Per Albin till allmän häpnad kvitterade med att lova svenskt bistånd till Danmark i nödens stund — detta dock innan en närvarande entusiast utbringat ett leve för Nordens störste statsman: Torvald Stauning!

Ur denna andliga smältdegel framgick Jean Braconier följdriktigt nog som licentiat i statskunskap, försvarsvän, anhängare av fri ekonomi, förnuftiga reformer och nordiskt samarbete samt medarbetare i Sydsvenska Dagbladet.

Redan under gymnasisttiden hade han etablerat sig som tidningsman i egenskap av Idrottsbladets boråsreferent, under lunda-åren hade han flitigt bidragit till Svensk Tidskrift och Sydsvenskan och år 1938 blev han fast anställd politisk medarbetare i den stora skånska högertidningen. Som sådan fostrades han av dess dåvarande chefredaktör, vår konservativa publicistiks *grand old man*, Claes Lindskog. Adepten hade emellertid lättare att tillägna sig lärarens akademiska synsätt än hans stilistiska elegans och polemiska skärpa. Braconier kan kort sagt knappast kallas en lysande eller ens fängslande skribent. Hos honom har akademikern alltid fått ta försteget framför journalisten; han skriver varje artikel som vore det frågan om en seminarieuppsats.

I gengäld gör hans författarskap ett solitt och respektingivande intryck. Hans styrka är den lugnt utredande framställningen, där fakta omsorgsfullt presenteras och argumenten noga vägas mot varandra. Han använder inga överord, inga tillspetsade formuleringar, inga pittoreska vändningar, inga drastiska omdömen och vaktar sig noga för att distrahera läsarens uppmärksamhet genom några skämtsamma infall. Han undviker framgångsrikt att göra sig — eller vara — kvick. Men man har hela tiden en känsla av att det är en man som vet vad han talar om — och kanske också gärna talar om vad han vet — en kunnig, att inte säga lärd man, klok och omdömesgill.

Detsamma gäller i det muntliga meningsutbytet. Braconier är

inte någon eldig folktribun, inte någon virtuos debattör, men han vinner i längden — och han talar inte sällan länge — genom dialektisk förmåga, genom ihärdighet och genom en saklig tyngd, som delvis möjliggöres genom hans fantastiska minne. Det finns inte många politiska motståndare, som kan slå honom på fingrarna när det gäller ett citat, ett årtal eller en statistisk uppgift. Man begår knappast någon överdrift genom att beskriva honom som ett levande politiskt referensbibliotek, utrikespolitiskt kalendarium och personhistoriskt kartotek med en sund konservativ övertygelse. Han har med andra ord förutsättningar att inte bara när det gäller fotbollen bli en ny Håstad.

Denna säkerligen ganska unika företeelse i vårt politiska liv har skånehögern inte varit sen att utnyttja. Så snart han kom till Malmö blev han ordförande i Ungsvenskarna och sedan dröjde det inte länge innan han blev ledamot av såväl stadsfullmäktige som folkskolestyrelse. Han tog initiativet till de första studiecirk-larna i Malmö borgerliga valmansförening och hade inom kort gjort sig känd som en av högerns flitigaste föredragshållare och debattörer söder om landsvägen. Det var därför helt naturligt att han småningom uppsattes som suppleant på högerns riksdagsmannalista i fyrstadskretsen, varvid han f. ö. råkade i den ovanliga situationen att stå som ersättare till både Åke Wiberg i andra kammaren och Ernst Wehtje i första. När Wiberg år 1950 till följd av sjukdom beklagligtvis nödgades lämna riksdagen, ryckte Braconier följaktligen in på hans plats.

Under de två år han tillhört riksdagen har han redan hunnit skapa sig ett visst anseende i denna långt ifrån okritiska församling. Han har just de egenskaper som slår an i Helgeandshuset: saklighet, moderation och noggrannhet, ovilja mot personlig polemik och outrerade ståndpunkter, naturligt främlingskap inför frivolitet och ironi. Möjligen tycker hans kolleger att han någon gång har en benägenhet att vara för akademisk, pedantisk och detaljerad, men de uppskattar hans grundlighet, arbetsamhet och redbara vilja att nå resultat. De frågor åt vilka han ägnat uppmärksamhet i riksdagen är av mångahanda slag. Ett av hans huvudintressen är idé- och kulturpolitik. Han har nedlagt åtskillig möda på att söka förbättra den högre undervisningens villkor inte minst vid sitt hemuniversitet Lund och har deltagit i utredningen om de akademiska studiernas rationalisering. Ett annat av hans stora intressen är utrikespolitiken och han hör till utrikesministerns påpassligaste och mest envisa kritiker i riksdagen. Han har

eftertryckligt protesterat mot den bristfälliga utrikespolitiska information, som består riksdagens ledamöter och som i någon mån kan förklara den förfärande utrikespolitiska likgiltighet och okunighet som råder i vår folkförsamling. Som botemedel har han bl. a. föreslagit införandet av frågetimmar efter engelskt mönster, under vilka särskilt utrikespolitiska frågor kunde ställas för att omedelbart besvaras. En av Braconiers mest uppmärksammade interpellationer rörde förresten behandlingen av de svenska sjömännen i Polen. — På försvarsområdet har han speciellt intresserat sig för civilförsvarets beredskap och effektivitet. — Hans och andra högermäns motion om de »sociala trösklarna» ledde till en utredning av inkomstförhållandena för olika samhällsgrupper. I övrigt har han verkat för utvidgning av folkomröstningsinstitutet och en reform av riksdagens arbetsätt, som enligt hans uppfattning alltför mycket präglas av byråkratisk slentrian.

Det vackert klingande fransyska namnet Braconnier betyder som bekant i själva verket tjuvskytt. Vår Braconnier stavar emellertid med ett n och t. o. m. det förefaller att vara ett onödigt försiktighetsmått ty något av det sista i världen man skulle kunna komma på idén att associera honom med är tjuvskytte. Han jagar aldrig på andras mark, aldrig på olovlig tid, bryter aldrig mot jaktstadgan och saknar aldrig jaktkort. Det är egentligen ett underverk att han råkat bli journalist och politiker — för att inte tala om politisk journalist.